

Tussenkomst Riet Gillis klimaatplan Oost-Vlaanderen

Algemeen zien we dat in het actieplan tegen 2020 teveel wordt verwezen naar sensibiliseren, adviseren, informeren, monitoren, een demonstratieproject opstarten, studies... We zijn daar al 10 jaar mee bezig, het is tijd om acties te ondernemen nu, concrete plannen en deze ook te vertalen in al onze taken. Er moet meer gebeuren dan enkel "we doen wat wettelijk is" zoals enkele maanden geleden hier nog werd toegelicht bij een tussenkomst over bestekken voor schoonmaakproducten. Collega's, de technologie is overal beschikbaar, in het buitenland bv. in Denemarken lopen projecten al 10 jaar.

Energiebesparing

Waarom zetten we niet meer in op energiebesparing, wat niet verbruikt wordt is vooraf al gewonnen. Het is niet omdat we groene stroom verbruiken dat we dit ongelimiteerd kunnen doen. Bewustmaking, concrete tips om minder energie te verbruiken is de belangrijkste inzet.

De uitbouw van een educatief centrum op de Zonneberg roept vragen op. Moeten wij als provincie mee investeren in een, grotendeels, privé-initiatief. De Zonneberg is een prachtige verwezenlijking, maar investeren in educatie rond zonnepanelen is voorbij gestreefd. De Zonneberg is een evenement, waar je een massa glas bezoekt, waar je vanuit Gent al 25 km naar toe moet rijden. Klimaatneutraal is op alle terreinen verder denken dan dat we gewoon zijn, is een reflectie met wat we bezig zijn.

Waarom kiezen we niet voor een provinciaal - energie bezoekerscentrum waar we info kunnen geven over alle mogelijke alternatieven van groene energie: een zonnepaneel, een zonneboiler, windmolen, eventueel een kleine waterkrachtcentrale, waar een pellet kachel brandt, ideaal zou zijn waar er ook een biogascentrale werkt. En dan liefst centraal gelegen. Dan kunnen we echt spreken van een educatief centrum waarin bezoekers een overzicht krijgen van mogelijke alternatieven.

Biomassa

We gaan de biomassa verhogen door o.a. het grasmaaisel in te zamelen en te vergisten. Hoe verloopt de opvolging van het wegbermdecreet? Wegbermen wordt op veel plaatsen veel vroeger gemaaid dan 15 juni, vaak door landbouwers, en wordt niet weggehaald. Klimaatneutraal verwijst ook naar ecologische bermen die zorgen voor biodiversiteit.

Zonnepanelen

Is er bij de oprichting van grootschalige zonneparken ook gedacht aan het installeren van zonnepanelen op openbare gebouwen, niet beschermde kerken, in Denemarken en Duitsland kan dit wel. Zeker nu we een visie ontwikkelen naar een andere invulling van de kerken.

Om onze klimaatnormen te behalen rond CO₂ reductie wordt vooral ingezet op bio massa. Voor ons kan dit als er gebruikt gemaakt wordt van restafval van hout en papierafval. Voor het bedrijf Max Green is dit niet het geval, zij gebruiken huishoudelijk afval dat ingevoerd wordt en pellets waarvan de oorsprong onduidelijk is. Bij het stimuleren van groepsaankopen voor o.a. pellet kachels stellen we ons vragen. Is het klimaatneutraal dat pellets worden ingevoerd vanuit Canada, Brazilië? Men spreekt ook van KOH, korte omloop hout, als daarvoor het GGO hout gebruikt wordt van de proefvelden in Zwijnaarde moet men toch enige voorzichtigheid hanteren. Rond wonen, wordt er zeer veel samengewerkt met het Steunpunt Bouwen en Wonen, positief maar ik mis hier de samenwerking met andere organisaties bv VIBE, dat zeer veel potentieel en kennis bezit.

Alternatieve woonvormen

Belangrijk is dat we enorm inzetten naar de andere overheden in het ontwarren en eenvoudiger maken van het juridisch kluwen rond diverse woonvormen. Als men weet dat groepen rond bv. co-housing soms 10 jaar bezig zijn is er nog veel overleg nodig.

Is de mogelijkheid onderzocht om bv mensen in alternatieve woonvormen een provinciale belastingvermindering toe te kennen, dat zou een stimulans kunnen zijn om mensen te overtuigen in deze alternatieve woonvormen te stappen. Mensen belonen i.p.v. bestraffen.

We zetten volop in op energiezuinige woningen maar in mijn eigen gemeente Beveren wordt binnenkort een nieuw administratief centrum gebouwd voor € 45 miljoen volgens plannen die dateren uit vorige eeuw qua materiaalkeuze, energiezuinigheid... Als provincie kunnen we daar weinig aan veranderen, enkel sensibiliseren. Deze gemeente heeft nochtans ook de burgemeesters convenant getekend en op 19 juni "waasland klimaatland". Wat zijn we dan met dit klimaatplan?

Inzetten in het sensibiliseren in het wonen in steden vraagt een dringende aanpak dat deze steden leefbaar worden. Daar moet eerst op ingezet worden, als de woonomgeving aangenaam en milieuvriendelijk is, dan pas zullen mensen graag naar de steden verhuizen.

Op vlak van ruimtelijke ordening (RO) hebben we een stevige vinger in de pap, die moeten we ook gebruiken in de goedkeuring van woonuitbreidingsgebieden en ontwikkeling of renovatie van industrieterreinen.

Leggen we alle grote beslissingen voor aan onze duurzaamheidsambtenaar en toetsen we dit af aan het klimaatplan. Deze klimaattoets moet een "bindend" advies zijn.

Op vlak van natuur zetten we grootschalig in op RL, het zijn onze eigen instrumenten en zij leveren enorm veel werk. Bij de BG blijven we echter eigenaars in het beheer van privé bossen ondersteunen. Ik mis teveel de samenwerking met natuurverenigingen, ze worden wel vermeld maar krijgen geen pertinente rol in het natuur beleid. Voor de aankoop van nieuwe natuurgebieden zijn zij een belangrijke schakel, het zou ook een belangrijke investering zijn om meer subsidies te voorzien voor de natuurverenigingen. Zij kunnen kleine landschapselementen met elkaar verbinden, net door de aankoop van tussenliggende gebieden.

RL moet gebiedsdekkend worden, een vraag die Groen al lang stelt. Uitbreiding van de RG vinden we geen goed idee, het werkkerrein gaat te groot worden, de afstand te ver en net wat een RG moet den, missen we, het regionale, de eigen identiteit van elke streek bewaren. Het is beter te investeren in kleinschalige RG waarbij de gemeenten die lid zijn voelen dat ze ondersteund worden vanuit hun eigen regio.

Er valt nog enorm veel te investeren in de relatie tussen landbouwers en natuur. Op veel plaatsen staan ze als vijanden tegenover elkaar. Mede dank zij grote boerenorganisaties als BB en ABS. En dat is jammer, kijken we naar Limburg of Nederland, we mogen met zo'n voorliggend plan over de provinciale en zelfs landsgrenzen heen kijken, waar boeren samenwerken met natuurverenigingen, waar ze bondgenoten zijn. Boeren kunnen niet zonder natuur, omgekeerd kunnen ze perfect samengaan, boeren kunnen een schakel zijn op vlak van behoud van biodiversiteit, in het herstellen van kleine landschapselementen. Ik wens niet pessimistisch te zijn maar hoe gaan we landbouwers stimuleren om houtkanten aan te planten, als een boer vindt dat elke boom rond zijn weide of akker water en voedingsstoffen uit de grond neemt? Hoe gaan we hen overtuigen bedrijfsplannen op te laten maken, streek eigen struiken en bomen aan te kopen, bloemrijke stroken in te zaaien? 2 jaar heb ik de cijfers opgevraagd en het betreft momenteel 0,7 tot 1.5 % van de Oost-Vlaamse boeren en tuinders die momenteel gebruik maken van deze subsidies. Welk instrument toveren we hiervoor uit onze hoed? Sensibiliseren, infodagen organiseren, adviseren zal niet voldoende zijn. Ik wil nog eens verwijzen naar Nederland, op fietstochten heb ik meermaals gezien dat te midden van een akker een boom stond, daar kan dat, en de boer hij ploegde en zaaide errond... Er zal een enorme mentaliteitswijziging moeten gebeuren.

We blijven ons ook vragen stellen, ondanks het antwoord op de commissie, naar de monitoring. Is er voldoende overleg tussen bestaande acties, van waarnemingen.be, INBO. Is er duidelijkheid over wat men juist gaat monitoren? Laat ons geen energie of

middelen investeren in bestaande zaken maar kiezen voor overleg.

Mobiliteit

Op vlak van mobiliteit ontbreekt het ons aan concrete acties. Fietsen promoten start bij een eerlijke financiële onkostenverdeling. Dit betekent dat we fietsvergoeding gelijk stellen met auto vergoeding.

Denken we aan een slimme kilometerheffing of een congestieheffing op Oost-Vlaams grondgebied?

De fietssnelwegen worden gerealiseerd over 10 jaar. Een ambitieus plan, we begrijpen dat 67 km per jaar een degelijke realisatie is, maar kan dit iets meer zijn? Willen we mensen op de fiets krijgen dan moeten we verhoogd inzetten op snelle, veilige en gemakkelijk bereikbare fietspaden en fietssnelwegen.

We gaan ook investeren in de ontwikkeling van trage wegen, hoelang zijn we daar al mee bezig, 20 jaar? Actie graag....

Economie

Kunnen we bedrijven stimuleren om samen te werken, samen te kijken naar wat kan gedeeld worden.

Hoe plannen we watergebonden bedrijven aan het water, is het enkel aanvoer van grondstoffen of kiezen we voor aanvoer van grondstoffen en afvoer van afgewerkte producten.

Land -en tuinbouw

Blijven we de glastuinbouw cluster in Beveren verdedigen of kiezen we resoluut voor een andere economie? Ondersteunen we gemeenten in hun plannen of dwarsbomen we hen? In dit klimaatplan mis ik de investeringen en de resolute keuze voor bio landbouw.

Kiezen we ervoor om boeren te overtuigen voor een kwalitatieve landbouw of een kwantitatieve. Kiezen we ervoor om boeren een lokaal afzetgebied te verzekeren omdat ze net kiezen voor dat "iets meer". Een product dat goed is, dat iets extra heeft, kan hier verkocht worden. Kiezen we voor de afbouw van de veestapel en durven we dit ook als stelling verdedigen? Blijven we vergunningen geven aan grootschalige varkensbedrijven? Laten we de varkens ook eens positief in beeld brengen. Waarom investeren we niet in plaatselijke vergistingsinstallaties op de boerderij waarna het gas kan opgehaald worden? We moeten durven gaan om energieproductie te decentraliseren, elektriciteit produceren waar warmte nodig is.

Als provincie hebben we een voorbeeldfunctie, kiezen we ervoor om de Leopoldskazerne zoveel mogelijk autovrij te houden en gaan we voor een groen binnenplein, een kleine groene oase met bomen, struiken, bij-vriendelijke planten en kruiden, een waterpartij, in de stad? Of laten we koning auto opnieuw tot aan de voordeur rijden. Kiezen we pro-actieve normen op vlak van energie en leggen we dit ook vast voor de andere gebruikers van de site.

Vegetarisch eten

Het personeels-restaurant kiest voor 30 % vegetarisch, waarom kiezen we niet voor 50 %. Keuzes maken, daar gaat het om. Op recepties zie ik nog geen 30 % vegetarisch. Dat zou pas een statement zijn, een voorbeeldfunctie voor onze partners, bewoners, gemeentebesturen, bedrijven, verenigingen....

Ons wagenpark omvat 5 elektrische wagens, is er al overwogen om wagens op CNG aan te kopen. Is er een overleg mogelijk om het wagenpark van de deputatie te verminderen en af te stemmen op de behoeften? Durven we over auto delen spreken binnen de deputatie?

Besparen we ook op de vliegtuigreizen van de deputés of is dit niet bespreekbaar in dit klimaatplan, Durven we als provincieraadsleden ook onze verantwoordelijkheid opnemen, of beschouwen we ons zelf als niet behorende tot dit provinciehuis? Als we inspanningen vragen aan ons personeel moet dit ook voor ons gelden .

Dit klimaatplan is een knap werkdocument van onze ambtenaren, maar volgens ons te weinig ambitieus, het gaat te traag.
We blijven teveel inzetten op bewust maken, informeren, demo's opstarten, actie willen we nu.

Ik blijf het betreuren dat we dit document veel te laat ontvangen hebben, we hadden geen tijd om het grondig door te nemen, om te discussiëren met de ambtenaren, met de deputatie, om experten te raadplegen, om af te toetsen.
Het plan is vrij volledig, bij vele acties_voorstellen stellen we ons vragen, of staan we er kritisch tegenover maar het is een aanzet.
We stellen ons ook vragen over de financiële kant, veel acties vragen extra middelen en personeel. Met de plannen van de Vlaamse regering weten we niet welke financiële consequenties dit meebrengt.

We moeten inwoners informeren over de gevolgen van de klimaatsveranderingen, geen angst ontwikkelen maar hen wel correct informeren en hen bewust maken van de gevolgen die nu al voelbaar zijn. Dit in het belang van onze volgende generaties, die recht hebben op een gezonde leef en werk omgeving.
Beste collega's, laat ons het klimaatplan als een olifant in dit provinciale huis plaatsen en echt tot actie overgaan.

Riet Gillis